

ESCEPTICISME CLIMÀTIC

La disputa sobre l'escalfament global

Un espinós assumpte commou la comunitat científica: un dels climatòlegs més reconeguts del planeta, el que fou director de l'Institut Max-Planck d'investigació meteorològica, el meteoròleg Lennart Bengtsson, s'ha passat al bàndol dels escèptics del clima. En aquesta entrevista ens explica el seu sorprenent canvi.

Hamburg. Un dels climatòlegs més prestigiosos del món canvia la seva posició pel que fa al canvi climàtic. L'ex-director de l'Institut Max Planck de meteorologia —una de les institucions mundials més reconegudes en la investigació climàtica— entra a formar part del consell acadèmic de la fundació Global Warming Policy Foundation (GWPF), coneguda pel seu escepticisme quant al canvi climàtic.

La GWPF és una fundació britànica que es presenta com a *think tank*. La va fundar l'any 2009 el polític conservador Nigel Lawson per tractar de combatre les presumptes reaccions exagerades enfront del canvi climàtic. Des de la fundació persegueixen el seu objectiu amb combatives campanyes d'informació. El lema: les conseqüències del canvi climàtic s'han sobrevalorat.

Les informacions i dades del *lobby* britànic es troben a les antípodes dels resultats i dades que publica el Grup Inter governamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic de l'ONU (IPCC), format per centenars de científics que han treballat durant anys per valoritzar i posar al seu lloc la investigació sobre el clima. Segons l'IPCC, els gasos d'efecte hivernacle amenacen amb un escalfament global del planeta que comportarà greus conseqüències ambientals.

Ja als anys 90, quan el debat sobre el clima estava en el seu punt àlgid, Bengts-

Lennart Bengtsson entra a formar part de la Fundació GWPF.

son mantenia una opinió moderada. En aquesta entrevista ens explica el seu canvi de posició al bàndol dels escèptics.

—Senyor Bengtsson, per què heu passat vós a formar part de l'associació d'escèptics del canvi climàtic la Global Warming Policy Foundation?

—Crec que és molt important encetar un ampli debat sobre l'energia i el clima. Hem d'explorar urgentment possibilitats realistes per gestionar els desafiaments científics, tècnics i econòmics que plantegen les possibles solucions al problema climàtic i els problemes mediambientals que aquestes comporten.

—Per què considereu que justament el *lobby* GWPF és l'adequat?

—La majoria dels integrants del GWPF són economistes i aquesta és una gran oportunitat per a mi per aprendre d'aquestes persones tan altament qualificades en altres àrees del coneixement que estan fora del meu terreny, que és purament científic. M'agradaria poder contribuir amb els meus coneixements meteorològics a encetar el debat sobre el clima.

—Però els membres de la GWPF no tenen justament fama de repensar-s'hi massa, sobre les seves opinions. Us heu convertit també vós en un escèptic del clima?

—Sempre he sigut un escèptic, i crec que la majoria de científics també ho són.

—Però no és cert que fa vint anys vós estàveu més aviat del costat dels alarmistes del canvi climàtic? Considereu que la vostra posició llavors anava errada?

—Crec que la meua concepció no ha canviat gaire en el que és fonamental. No m'he considerat mai un científic alarmista, sinó algú que sempre ha tractat de mantenir una mirada crítica sobre el món. En aquest sentit, sempre he sigut escèptic. M'he passat la major part de la meua carrera desenvolupant models meteorològics per a la previsió del temps. I així és com vaig aprendre el significat de la validació dels pronòstics, és a dir, la comprovació d'allò previst confrontada amb allò que realment va ocórrer. Em considero un amic dels pronòstics climàtics, però la comprovació dels resultats dels models també és vital per poder assegurar-ne la veracitat.

—I creieu que manca investigació en aquesta direcció?

—És frustrant que la climatologia no tingui la capacitat de validar amb seguretat les seves pròpies simulacions. L'escalfament de la terra ha disminuït la velocitat des de finals del segle XX, tal com mostren els models climàtics.

“Europa necessita tenir accés directe a l’energia nuclear i a l’enginyeria genètica per poder proveir d’energia la creixent població.”

Sobre Lennart Bengtsson

El meteoròleg Lennart Bengtsson, nascut l’any 1935, fou director del centre meteorològic britànic European Centre for Medium-Range Weather Forecasts des de l’any 1981 fins al 1990, més tard va ser director del Max-Planck Institut für Meteorologie a Hamburg, tota una autoritat com a institució de recerca meteorològica a nivell mundial. Després de jubilar-se l’any 2000, és professor emèrit d’investigació a la Universitat de Reading de Gran Bretanya. Bengtsson ha sigut guardonat en diverses ocasions per la seva tasca científica, entre altres amb el Premi Mediambiental Alemany, lliurat per la Fundació Estatal de Medi Ambient. Les seves àrees d’investigació principals han sigut els models climàtics i el temps atmosfèric.

—Però l’informe climàtic de l’ONU discuteix amb més detall aquest problema, no?

—Sí, però no ho fa d’una manera prou crítica. Respecto moltíssim tot el treball científic i de recerca que hi ha darrere dels informes de l’IPCC. Però no veig enlloc la necessitat que l’IPCC tracti d’aconseguir un consens en el debat. Estic convençut que és necessari que hi hagi àmbits de la societat on no s’imposi cap consens. I més encara en un àmbit que encara està tan obert com els sistemes climàtics, té poc de sentit tractar d’imposar-lo.

—Vós us queixeu de la tendència de polititzar la recerca sobre el clima. Aleshores, per què heu entrat a formar part d’una organització política?

—Sempre m’han fascinat els pronòstics i alhora m’he sentit també frustrat per la nostra incapacitat de presentar pronòstics acurats. Crec que no té molt de sentit per a la nostra generació de creure que solucionem problemes per al futur, ja que en realitat no coneixem aquests problemes. Fem un experiment: situem-nos a maig de 1914 i tractem, des de la visió d’aquella època, de crear un pla

d’acció per als cent anys vinents. És completament absurd!

—Aleshores, creieu que continuar avançant és irreflexiu només perquè els pronòstics són complexos?

—No, però crec que la millor i potser l’única política per al futur és que la societat es prepari per als canvis de manera mesurada. D’ací a 25 anys, el món serà la llar de 9 o 10 miliards de persones, i per això, caldran el doble d’energies primàries. És imprescindible que fomentem noves recerques i tecnologia innovadora. Europa necessita tenir accés directe a l’energia nuclear i a l’enginyeria genètica per poder proveir d’energia i aliments la creixent població mundial.

Axel Bojanowski

© Der Spiegel

Traducció de Núria Molines

Patrocinat per

